Priloga k pravilniku o ocenjevanju za predmet **SLOVENŠČINA**.

Ocenjujemo v skladu s Pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju znanja v srednjih šolah in Pravili ocenjevanja Gimnazije Novo mesto, veljavnim učnim načrtom in maturitetnim katalogom za predmet SLOVENŠČINA.

1. Minimalni standardi znanj

Minimalni standardi znanja so temeljni pojmi iz književnosti in jezika, ki so za 2., 3. in 4. letnik zapisani v starem Učnem načrtu za slovenščino v gimnazijah v poglavju Cilji in vsebine, natančneje pa jih opredeljuje poglavje Pričakovani dosežki/rezultati. Za 1. letnik pa minimalne standarde znanja najdemo v novem Učnem načrtu za slovenščino v gimnazijah (2025) v poglavju Teme, cilji, standardi znanja pod naslovom Standardi znanja.

Minimalni standardi pri jezikovnih vsebinah

Dijak pokaže osnovno jezikovno znanje. Jezikovna pravila zna deloma, a nezanesljivo uporabiti. Reši naloge, ki preverjajo osnove obravnavanega jezikovnega sklopa. Pomembna je pravilna uporaba pravil brez utemeljevanja, analize itd. Pri pisanju kontrolnih nalog velja, da je 50 % možnih točk za oceno zadostno, 63 % za dobro, 78 % za prav dobro in 90 % za odlično.

Minimalni standardi pri književnosti

Dijak prepozna značilnosti obdobja, umesti ga v pravi časovni in prostorski okvir.
Našteje glavne predstavnike obdobja, pove bistvene podatke o avtorju. Prepozna odlomek in ga uvrsti v določeno delo, pove vsebino dela. Pri besedilu prepozna in izpostavi dve literarni prvini.

1. LETNIK (PO NOVEM UČNEM NAČRTU)

Minimalni standardi zajemajo vse 4 letnike, vendar se v letošnjem šolskem letu upoštevajo le tisti, ki s o predvideni za 1. letnik.

SPORAZUMEVANJE IN BESEDILO

- Dijak **sprejema, pozna, tvori in razčleni naslednje besedilne vrste:** vabilo, zahvala, opravičilo (1. l.), **prijava, pritožba, prošnja** (2. l.)**, intervju** (2. l.)**, predstavitev** (npr. osebe v povezavi s književnostjo) (1. l.)**, življenjepis** (2. l.)**, referat** (2. l.)**, reportaža** (3. l.)**, komentar (ocena, kritika)** (3. l.)**, šolski esej** (postopno);
- **prepozna, poimenuje in določi dejavnike sporazumevanja** (udeleženci: tvorec [/avtor/sporočevalec/pisec/govorec], prejemnik [/naslovnik], sogovorec, okoliščine: kraj [nastanka/objave], čas [nastanka/objave]), tudi če so navedeni samo posredno, **jih poimenuje in tvori dejavnikom ustrezna besedila** (od 1. do 4. l. glede na obravnavana besedila);
- **v besedilu prepozna, poimenuje in predstavi: uvod, jedro, zaključek** (smiselno glede na besedilno vrsto)**, členitev na odstavke; temo besedila; namen besedila** (avtorjev namen: posredni, neposredni; družbena vloga udeležencev sporazumevanja, s tem povezana institucionalno dana [ne]moč udeleženca) in njegov vpliv na zvrstnost ter formalnost; prenosnik: slušni, vidni itd. (od 1. do 4. l. glede na obravnavana besedila);
- **razvrsti znano ali neznano besedilo glede na naslednje kriterije: neumetnostno, umetnostno; praktičnosporazumevalno, medijsko, strokovno** (znanstveno, poljudnoznanstveno)**, uradovalno;**

zasebno, javno; neuradno, uradno; neformalno, manj formalno, formalno**; govorjeno, zapisano; objektivno, subjektivno** (od 1. do 4. l. glede na obravnavana besedila)**;**

- praktično **uporabi** in našteje naslednje **prvine navezovanja in napovedovanja**: nanašalnica; naveznik (anafora); vrste navezovanja in napovedovanja: dobesedna ponovitev, osebna glagolska oblika, zaimek (ali prislov, rabljen kot zaimek), sopomenka, nadpomenka, pomenski opis (parafraza).

SLOVENSKI JEZIK V PROSTORU, DRUŽBI IN ČASU

- **Dijak prostorsko umesti slovenski jezik** (Republika Slovenija in slovensko zamejstvo v Avstriji, Italiji, na Madžarskem in Hrvaškem; zamejski Slovenci) (1. l.);
- **pozna razprostranjenost slovenščine v Republiki Sloveniji, njenem zamejstvu** in po svetu, tj. **izseljenstvu in zdomstvu, v Evropski uniji in drugod** (1. l.);
- **opiše slovenščino kot materni jezik ali jezik okolja v Sloveniji; vlogo slovenskega jezika v Republiki Sloveniji** in slovenskem zamejstvu, Evropski uniji in po svetu; slovenščino kot uradni jezik v Republiki Sloveniji, Evropski uniji in v zamejstvu (1. l.);
- **poimenuje svoj materni jezik ali jezik okolja; prvi, drugi, tuji jezik** sebe in svojih sošolk in sošolcev**; uradni in državni jezik Republike Slovenije;** poimenovanja preprosto utemelji (1. l.);
- **opiše in utemelji jezik kot sredstvo za sporazumevanje** (1. l.);
- **prepozna, opiše in utemelji vlogo nebesednega jezika ob besednem jeziku** (1. l.);
- **našteje jezikovne zvrsti (knjižni jezik, pogovorni jezik, narečje) in pojasni njihove značilnosti** ter formalne, manj formalne in neformalne okoliščine rabe jezika (1. l.);
- **pojasni in presodi okoliščine rabe knjižnega in pogovornega jezika** ter narečja v izbranem besedilu (1. l.);
- **pred tvorbo besedila utemeljeno izbere najustreznejšo zvrst glede na dane okoliščine oz. presodi, ali je bila glede na dane okoliščine uporabljena primerna jezikovna zvrst** (1. l.);
- **sintetično na podlagi osnovnih tokov opiše zgodovino slovenskega jezika (rokopisi, knjižni jezik)**(1./2./3./4. l.);
- **našteje in na podlagi tipičnega primera besedila prepozna obdobja razvoja slovenščine; pojasni razvoj jezika v teh obdobjih;** našteje in pojasni različne načine zapisovanja glasov v rokopisih in knjigah (zlasti bohoričica, gajica), razvoj slovarjev, slovnic in pravopisov, prizadevanja posameznikov (1. l.).

JEZIKOVNI SISTEM IN NJEGOVA VLOGA

- **Dijak opiše knjižno izreko besed, tudi v primerjavi z neknjižnim izgovorom** (1. l.);
- **zna izgovoriti besedo na podlagi glasoslovno ustreznega zapisa** in zapisati izgovor besede z ustreznimi znamenji (1. l.);
- **prepozna, našteje in uporabi ter poišče primere za samoglasnike** (vokale)**:** i, ozki e, široki e, ə (zapis polglasnika, mesto polglasnika**,** prim. tudi neobstojni polglasnik), a, široki o, ozki o, u; spremembe samoglasnikov: preglas;
- **ilustrira s primeri ali prepozna: naglasno mesto (naglašeni in nenaglašeni samoglasnik)**; določi jakostni (dinamični) naglas; besede brez naglasa, z enim naglasom in z več naglasi; naglasna znamenja: ostrivec (teoretično in praktično), krativec (samo teoretično), strešica (teoretično in praktično) (1. l.);
- **pravopisno ustrezno zapiše glasove in glasno prebere besede** (1./2./3./4. l.);

- [str. 40] **izbere besedilu in okoliščinam ustrezne besede, izogiba se ponavljanju besed** (1./2./3./4. l.);
- **razloži besede in besedne zveze iz prebranega/poslušanega besedila in jih uporabi v novih povedih** (1./2./3./4. l.);
- **predstavi pomene dane večpomenske besede in jih ponazori v povedih** (1./2./3./4. l.);
- **poimenuje, pozna, razloži in tvori sopomenko** (sinonim)**, protipomenko, nadpomenko, podpomenko, enakoizraznico** (homonim)**, besede iz iste besedne družine in iz istega pomenskega polja** (1./2./3./4. l.);
- **prepozna, poimenuje in razloži stalno besedno zvezo, frazem, pregovor in jih ustrezno uporabi v besedilu**;
- **izbere in uporabi ustrezne spletne ter knjižne jezikovne priročnike in zna pojasniti njihovo zgradbo in vlogo**;
- **poimenuje, pozna, razloži in ustrezno rabi besedje glede na slogovno vrednost: nezaznamovano, zaznamovano;** besedje glede na izvor: domače, prevzeto (4. l.);
- **z uporabo jezikovnih priročnikov** (**slovnica, pravopis, slovar**: splošni, sinonimni, frazeološki, terminološki, zgodovinski, etimološki, narečni, jezikovni atlas) **izboljša besedilo; iz priročnikov izlušči pomembne podatke,** jih predstavi, interpretira ter presodi, kje in kako jih uporabljati (1./2./3., poglobljeno 4. l.);
- **prepozna in uporabi netvorjenke in tvorjenke** (1./2./3./4. l.);
- **določi tvorjenki koren in besedotvorno obrazilo (predpona, medpona, pripona)** (4. l.);
- **prepozna in udejani spremembe glasov pri tvorbi besed** (1./2./3./4. l.);
- **tvorjenko pravilno zapiše (tudi skupaj, narazen in z vezajem) ter naglasi** (1./2./3./4. l.);
- **tvori tvorjenko** (iz navedene besedotvorne podstave in/ali navedenega pomenskega opisa) **ter prepozna vrsto tvorjenke: izpeljanke, sestavljenke, zloženke,** izpeljanke iz predložne zveze, medponsko-priponske zloženke, **podredne in priredne zloženke,** sklopi (4. l.);
- **v besedilu nadomesti (opisne) besedne zveze, stavke ipd. s tvorjenkami in obratno** (1./2./3./4. l.);
- **z vidika oblikoslovja pravilno uporabi, razume in zapiše svoja besedila** in oblikoslovje v njih primerja z oblikoslovjem tujih jezikov (1./2./3./4. l.);
- **poveže temeljno jezikovnosistemsko znanje oblikoslovja v zaokroženo celoto** (1./2. l.);
- **besedi v besedilu določi besedno vrsto** (samostalnik, pridevnik, števnik, zaimek, glagol, prislov, členek, predlog, veznik, medmet) **in določi, ali je beseda pregibna ali nepregibna; pregibni besedi določi osnovo in končnico;** prepozna posamostaljenje kot prehod med besednimi vrstami in ga poimenuje; **v besedilu tvori samostalnike iz pridevnikov** (zlasti 2. l.);
- **v besedilu prepozna samostalnik** (substantiv)**, ga poimenuje, uporabi v novem besedilu in v novih skladenjskih okoliščinah; mu določi sklanjatev** (moška, 1. in 2. ženska, srednja; nesklonljivi samostalniki)**, spol, sklon, število; prepozna edninske in množinske samostalnike**; pri tem praktično upošteva sistemske spremembe glasov (preglas) in naglasnega mesta; pri tvorjenju tožilnika moške sklanjatve upošteva živost in neživost; na podlagi tega je zmožen v besedilu pravilno uporabiti tudi neznane ali manj znane samostalnike (zlasti 2. l.);
- **v besedilu prepozna pridevnik** (adjektiv)**, ga poimenuje, uporabi v novem besedilu in v novih skladenjskih okoliščinah; določi, ali je lastnostni, vrstni, svojilni pridevnik; ali je v nedoločni ali določni obliki; mu določi spol, sklon, število, stopnjo** (osnovnik [pozitiv], primernik [komparativ], presežnik [superlativ]; opisno stopnjevanje, stopnjevanje z obrazili)**; pozna pridevniško**

sklanjatev in nesklonljive pridevnike; na podlagi tega je zmožen v besedilu pravilno uporabiti tudi neznane ali manj znane pridevnike (zlasti 2. l.);

- **v besedilu prepozna številnik** (numeral)**; poimenuje glavni, vrstilni, ločilni, množilni, nedoločni številnik; ga uporabi v novem besedilu in v novih skladenjskih okoliščinah;** prepozna številnik kot pridevnik in številnik kot samostalnik; **ga pravilno zapiše;** na podlagi tega je zmožen v besedilu pravilno uporabiti tudi neznane ali manj znane številnike (zlasti 2. l.);
- **v besedilu prepozna zaimek** (pronomen)**, ga poimenuje, uporabi v novem besedilu in v novih skladenjskih okoliščinah; mu določi spol, sklon, število, osebo, vrsto (osebni, povratni osebni, svojilni, povratni svojilni, oziralni, kazalni, vprašalni, nedoločni);** prepozna samostalniške in pridevniške zaimke;
- **razloži pomen in zgradbo povedi iz besedila ter jih pretvori v skladenjsko preprostejše ali zapletenejše povedi** (1./2./3./4. l.);
- **strne večstavčno poved v enostavčno oz. razširi enostavčno poved v večstavčno** (1./2./3./4. l.);
- **v stavku prepozna in poimenuje besedno zvezo (podredna, priredna;** samostalniška, pridevniška, prislovna, številniška, glagolska), jo uporabi v novem besedilu in v novih skladenjskih okoliščinah (3. l.);
- **v stavku prepozna stavčne člene in njihove dele: zloženi (podredno zloženi, priredno zloženi); osebek** (subjekt)**; povedek** (predikat)**; predmet** (objekt)**; prislovno določilo** (adverbial)**: kraja, časa, načina, vzroka, namena, pogoja, dopustitve; deli stavčnih členov: prilastek** (atribut)**, povedkovo določilo,** povedkov prilastek;
- **stavčne člene in dele stavčnih členov poimenuje ter pravilno uporabi v novem besedilu in v novih skladenjskih okoliščinah,** zlasti pa pri pretvorbah in z namenom izboljševanja skladenjske raznovrstnosti besedila (3. l.);
- **izrazi dano dejanje na tvorni in trpni način, pretvori trpni stavek v tvornega oz. tvornega v trpnega in pri tem poimenuje glagolski naklon** (1./2./3. l.);
- **v povedi prepozna različne vrste stavkov** (priredni, glavni/nadredni, odvisni/podredni, polstavek, pastavek), **jih poimenuje in njihovo vsebino ustrezno pretvarja v druge skladenjske možnosti** (3. l.).

PRAVOPIS IN PRAVOREČJE

- **Dijak dejavno upošteva pravopisna pravila v skladu z veljavnim slovenskim pravopisom z naslednjih področij: velika in mala začetnica** (1. l.), **ločila** (2./3. l.), **deljenje besed** (2. l.), **pisanje skupaj, narazen in z vezajem** (2. l.), **zapisovanje glasov** (1./3. l.) **ter zapisovanje prevzetih besed in besednih zvez** (3. l.);
- **v stavku/povedi/zvezi povedi/besedilu odkrije pravopisne napake**, jih odpravi in strokovno utemelji svoje popravke, tudi s stavčno sestavo povedi; ob tem navede določeno pravopisno pravilo (1./2./3./4. l.);
- **presodi pravilnost zapisa domačih in prevzetih besed**, odpravi napake in pojasni popravke (3./4. l.);
- **v povedih odpravi napačno rabo ločil** in popravke utemelji (1./2./3./4. l.);
- **pravilno izreče samoglasnike in soglasnike slovenskega knjižnega jezika** (1./2./3./4. l.);
- **uporabi knjižno izreko besed in povedi** ter jo teoretično opiše v skladu z glasoslovnim znanjem, tudi v primerjavi z neknjižnim izgovorom (1./2./3./4. l.);
- **pozna naglasna znamenja kot oznako mesta naglasa in načina izgovora označenega samoglasnika in jih ustrezno upošteva pri svojem izgovoru** (1. l.);

- **v povedi/zvezi povedi/besedilu odkrije pravorečne napake, jih odpravi** in strokovno utemelji svoje popravke (1./2./3./4. l.).

SLOVENŠČINA V DIGITALNI DOBI

- **Dijak črkovalnike, pregledovalnike, prevajalnike, klepetalnike, sintetizatorje in razpoznavalnike govora, jezikovne korpuse, velike jezikovne modele in jezikovne priročnike kritično uporabi pri samostojnem delu.**

KNJIŽEVNOST / BRANJE IN ODZIV NA LITERARNO BESEDILO

- **Dijak besedila za domače in dolgo branje umesti v čas in prostor** nastanka/izida/uprizoritve ter avtorjev opus;
- **pozna literarna besedila, izbrana za domače, dolgo, primerjalno branje**;
- **obnovi literarno delo, ga** poglobljeno **vsebinsko** in oblikovno-slogovno **razčleni;**
- pisno ali/in ustno ob uporabi terminov **razpravlja o vsebini,** zgradbi, slogu in umetniškosti **prebranega besedila;**
- **pisno in/ali ustno** poglobljeno **primerja prebrana književna besedila;**
- **o prebranem besedilu tvori šolski esej;**
- **literarna besedila pisno/ustno aktualizira, se do prebranega opredeli in svojo opredelitev** poglobljeno **utemelji;**
- **definira** in razloži **pojem književnost/literatura/besedna umetnost;**
- **razumevanje pojma književnost/literatura/besedna umetnost dokaže s prepoznavanjem**/samostojnim navajanjem **primerov umetnostnih in neumetnostnih besedil;**
- **prepozna, poimenuje, razloži**, definira **sestavine literarnosti**, tudi ob primerjanju literarnega besedila z neliterarnim;
- **našteje, opiše** in razloži **literarne zvrsti in vrste;**
- **zna razložiti značilnosti literarnega branja in njegov pomen ter vlogo bralnih strategij;**
- **razloži** in presodi **pomen književnosti v sodobni družbi**, **kar izrazi v** argumentiranem **razpravljanju s sošolci ali v krajšem pisnem besedilu;**
- ob literarnih besedilih **prepozna, poimenuje**, definira in razloži **temeljne pojme literarne teorije;**
- **v literarnem besedilu prepozna sestavine literarnosti** ter jih opiše in pojasni;
- z usvojenimi literarnoteoretičnimi pojmi ustno ali pisno **interpretira domače branje** ali **neznano oz. še neobravnavano literarno delo**;
- **pisno ali ustno izrazi mnenje o izbranem/-ih literarnem/-ih besedilu/-ih;**
- **opiše** in pojasni **položaj branja in književnosti v svojem okolju** in se do tega kritično opredeli.

STARE NEEVROPSKE KNJIŽEVNOSTI IN ANTIKA

- **Dijak poimenuje egipčansko, babilonsko, staroindijsko, klasično arabsko, starojudovsko, starogrško in starorimsko književnost ter jih časovno in prostorsko** natančno **umešča;**
- **navede poglavitne predstavnike obdobij in njihova reprezentativna dela;**
- **opiše družbeno- in duhovnozgodovinske značilnosti obdobja;**
- **prebere predpisana besedila**;
- **razloži razumevanje in opiše svoje doživljanje prebranega;**
- **pozna literarnoteoretične pojme** in zna razložiti njihovo vlogo v besedilu;
- ob uporabi strokovnih pojmov **analizira vsebino in zgradbo obravnavanih besedil;**
- **primerja dve besedili** ali več besedil;

- **izrazi in utemelji svoje mnenje o prebranem;**
- **v pisnem izdelku** (npr. šolskem eseju) ali ustno **literarna besedila aktualizira.**

SREDNJEVEŠKA KNJIŽEVNOST

- **Dijak poimenuje ter časovno in prostorsko ustrezno umesti književnost srednjega veka v Evropi in na Slovenskem;**
- **navede poglavitne predstavnike obdobja ter njihova reprezentativna dela ter slovensko rokopisno tvornost;**
- **izrazi svoje razumevanje predpisanih besedil;**
- **pozna literarnoteoretične pojme** in pojasni njihovo vlogo v besedilu;
- **v odlomkih iz obravnavanih besedil prepozna** in pojasni **srednjeveške prvine.**

SLOVENSKA SLOVSTVENA FOLKLORA

- **Dijak zna pojasniti značilnosti različic slovenske slovstvene folklore;**
- samostojno **interpretira poslušano/prebrano besedilo slovstvene folklore in besedilo sodobne slovenske književnosti s folklornimi motivi/liki;**
- poimenuje **in opiše folklorne motive/like v sodobni slovenski poeziji/sodobni slovenski kratki prozi;**
- **presodi, ali je slovenska slovstvena folklora aktualna še danes, in svojo opredelitev utemelji.**

KNJIŽEVNOST RENESANSE IN BAROKA

- **Dijak časovno in prostorsko umesti književnost evropske renesanse ter slovenske reformacije, protireformacije in baroka;**
- **navede poglavitne predstavnike obdobja in njihova reprezentativna dela;**
- **navede bistvene značilnosti obdobja** in pojasni njihov vpliv na besedila;
- **na podlagi svojega znanja in izkušenj ovrednoti pomen slovenske reformacije za razvoj slovenske književnosti, jezika, kulture in nacionalnosti;**
- **prebere predpisana besedila in izrazi svoje doživljanje in razumevanje prebranega;**
- **pozna literarnoteoretične pojme** in pojasni njihovo vlogo v besedilu;
- ob uporabi strokovnih pojmov **analizira vsebino** in zgradbo **obravnavanih besedil;**
- **primerja dve besedili** ali več besedil **v eni** ali več **prvinah;**
- **prepozna** in opredeli **prvine slovenske reformacije, protireformacije in baroka**;
- **ustno izrazi in utemelji svoje mnenje o obravnavani temi;**
- **tvori pisno besedilo (npr. šolski esej).**

KLASICIZEM IN RAZSVETLJENSTVO

- **Dijak poimenuje, časovno in prostorsko umesti in navede bistvene značilnosti književnosti evropskega klasicizma in razsvetljenstva ter razsvetljenstva na Slovenskem;**
- **navede poglavitne predstavnike obdobja in njihova reprezentativna dela;**
- **na podlagi pridobljenega znanja in izkušenj ovrednoti pomen razsvetljenstva na Slovenskem za razvoj slovenske književnosti, jezika, kulture in nacionalnosti;**
- **prebere predpisana besedila ter izrazi svoje razumevanje in doživljanje;**
- **obravnavana besedila obnovi in povzame;**
- ob uporabi strokovnih pojmov **analizira vsebino** in zgradbo obravnavanih besedil ter **jih vrednoti;**
- **v pisnem izdelku (npr. šolskem eseju) ali ustno literarna besedila aktualizira;**
- **obravnavana besedila govorno interpretira (recitira, deklamira, interpretativno bere).**

PREDROMANTIKA IN ROMANTIKA

- **Dijak časovno in prostorsko umesti književnost evropske (pred)romantike in slovenske romantike;**
- **opiše družbeno-kulturne in duhovnozgodovinske značilnosti obdobja;**
- **prebere predpisana besedila ter izrazi razumevanje in doživljanje prebranega;**
- **besedila obnovi, povzame, preoblikuje v sodobni nepesniški jezik;**
- **obravnavana besedila** kritično **vrednoti;**
- **napiše besedilo (npr. šolski esej) o obravnavanih besedilih;**
- **govorno interpretira eno Prešernovo pesem.**

REALIZEM IN NATURALIZEM

- **Dijak časovno in prostorsko umesti književnost evropskega realizma in naturalizma ter obdobja med romantiko in realizmom na Slovenskem;**
- **navede poglavitne predstavnike obdobja in njihova reprezentativna dela;**
- **pozna družbeno-kulturne in duhovnozgodovinske značilnosti obdobja;**
- **prebere predpisana besedila ter izrazi svoje doživljanje in razumevanje;**
- **prebrana besedila** poglobljeno **interpretira, jih obnavlja in o njih pripoveduje s svojimi besedami;**
- **ob obravnavanih besedilih prepozna, poimenuje** in razloži **literarnoteoretične pojme** ter razloži njihovo vlogo v besedilu;
- ob uporabi strokovnih pojmov **analizira vsebino in zgradbo obravnavanih besedil;**
- **primerja** dve besedili ali več besedil in jih **vrednoti;**
- **prepozna** in opredeli **prvine** evropskega **realizma** in naturalizma ter obdobja med romantiko in realizmom na Slovenskem;
- **tvori pisno besedilo (npr. šolski esej).**

MODERNA

- **Dijak časovno in prostorsko umesti književnost evropske in slovenske moderne;**
- **opiše smeri, navede predstavnike obdobja in njihova reprezentativna dela;**
- **pozna družbeno-kulturne in duhovnozgodovinske značilnosti obdobja,** kar dokaže tako, da ob odlomkih iz obravnavanih besedil navaja njihove temeljne značilnosti in jih razloži;
- **prebere predpisana besedila in izrazi razumevanje in doživljanje;**
- **besedila obnovi, povzame;**
- **predpisana besedila interpretira** ob uporabi literarnoteoretičnih in literarnozgodovinskih pojmov;
- **v odlomkih obravnavanih besedil prepozna, opredeli** in pojasni **prvine novih literarnih smeri** (nove romantike, dekadence, simbolizma, impresionizma);
- **besedila primerja** z že obravnavanimi vsebinsko in/ali oblikovno primerljivimi književnimi besedili;
- **obravnavana besedila** kritično **vrednoti;**
- **tvori pisno besedilo (npr. šolski esej).**

KNJIŽEVNOST PRVE POLOVICE 20. STOLETJA

- **Dijak časovno in prostorsko umesti prevodno in slovensko književnost prve polovice 20. stoletja;**

- **navede,** natančno **opiše** in primerja **literarne smeri: dadaizem, futurizem, nadrealizem, simbolizem, ekspresionizem, modernizem, konstruktivizem, socialni realizem;**
- **navede predstavnike obdobja in njihova reprezentativna dela;**
- **opiše družbeno-kulturne in duhovnozgodovinske značilnosti obdobja,** kar dokaže tako, da ob odlomkih iz obravnavanih besedil navaja njihove temeljne značilnosti in jih razloži;
- doživljajsko in z razumevanjem **prebere predpisana umetnostna besedila;**
- ob uporabi literarnoteoretičnih in literarnozgodovinskih strokovnih izrazov **razloži vsebino** in zgradbo prebranih ter obravnavanih besedil in o njih argumentirano **razpravlja;**
- **v eni** ali več **prvinah primerja dve** ali več besedil;
- **v obravnavanih besedilih prepozna** in opredeli **prvine svetovne ter slovenske književnosti prve polovice 20. stoletja**;
- **tvori pisno besedilo (npr. šolski esej).**

KNJIŽEVNOST DRUGE POLOVICE 20. STOLETJA

- **Dijak zna časovno in prostorsko umestiti svetovno in slovensko književnost po drugi svetovni vojni in navesti poglavitne predstavnike, za slovensko književnost poglavitne pesnike, pisatelje in dramatike;**
- z razumevanjem **povzema temeljne družbeno-kulturne in duhovnozgodovinske raznolikosti v svetovni in slovenski književnosti po drugi svetovni vojni** ter njihov vpliv na vsebino in obliko obravnavanih del;
- **prebere in interpretira izbrana besedila svetovne in slovenske književnosti druge polovice 20. stoletja;**
- **prepoznava**, poimenuje in definira **literarnoteoretične pojme** ter razloži njihovo vlogo v besedilu;
- **prebrano vrednoti**, tako da utemeljuje svoje trditve z lastnimi izkušnjami, medpredmetnimi povezavami in literarnostjo.

SLOVENSKA KNJIŽEVNOST 21. STOLETJA

- **Dijak prebere in interpretira izbrana besedila slovenske književnosti 21. stoletja;**
- **prepoznava,** poimenuje in definira **literarnoteoretične pojme** ter razloži njihovo vlogo v besedilu;
- prebrana besedila **vrednoti** tako, da **utemeljuje svoje trditve z lastnimi izkušnjami** in temeljnim literarnim znanjem **ter prebrano aktualizira** in se kritično opredeli do njegove umetniškosti.

2. LETNIK

KNJIŽEVNOST

	Učni sklop	Minimalni standardi
1.	Evropska predromantika in romantika	Pozna besedila, avtorje, obdobja in poetiko znotraj predpisane tematike. Na podlagi predpisanega sklopa literarnih besedil je zmožen predstavljati, povzemati, razčlenjevati, primerjati, razvrščati, pojasnjevati, povezovati in posploševati spoznanja o književnih pojavih. Skuša samostojno vrednotiti prebrana besedila in utemeljevati trditve. Zna uporabljati ustrezno strokovno izrazje.
2.	Romantika na Slovenskem	
3.	Evropski realizem in naturalizem	
4.	Med romantiko in realizmom na Slovenskem	

JEZIK

	Učni sklop	Minimalni standardi
1.	Beseda	Določi število besed v povedi, poišče večbesedne izraze ter pojasni rešitev, poišče prevzeto besedo in jo zamenja z domačo ustreznico. Pojasni In ovrednoti rabo določene prevzete besede, pojasni, ovrednoti in popravi izgovor oz. zapis določene prevzete besede. Poišče enopomenke in večpomenke, določi pomene besed in jih ponazori v smiselnem sobesedilu, določi, ali je dana beseda večpomenka ali enakozvočnica, In pojasni odgovor. Poišče sopomenke, protipomenke, nadpomenke, podpomenke in blizuzvočnice. Poišče lastna imena in razloži njihov zapis, poišče snovna, skupna in pojmovna Imena In pojasni rešitve. Poišče besede iste besedne družine in jim določi koren, poišče slogovno zaznamovane besede, jim določi slogovno zaznamovanost ter navede slogovno nezaznamovane ustreznice. Pojasni in ovrednoti rabo določene slogovno zaznamovane besede, poišče besedo določene besedne vrste oz. določeno obliko besede, pojasni njen položaj v pregibnostnem vzorcu ter njeno rabo in vlogo v besedilu; uvrsti beseda v besedno vrsto ter ji določi oblikoslovne kategorije. Poišče trpni stavek in ga pretvori v tvornega, tvori določeno slovnično obliko besede in pojasni/ovrednoti njeno rabo.
2.	Izvor, tvorjenost in tvarna stran besed	Zna ločiti tvorjenke od netvorjenk, zna na primerih opazovati besede iste besedne družine in njihove morfeme, koren, obrazilo, končnica. Prepozna različne poimenovalne vloge končnic in obrazila; prepozna podstavo tvorjenke, zna ločiti podstavo tvorjenke od korena, ločiti različne vrste tvorjenk. Zna uvrstiti tvorjenke v ustrezno vrsto, tvorjenki zna določiti skladenjsko in besedotvorno podstavo ter vrsto obrazila. Zna uporabljati veliko začetnico na začetku povedi, v lastnih imenih, v svojilnih pridevnikih iz lastnih imen ter v izrazih posebnega spoštovanja.
3.	Oblikovna stran besede	Zna ločiti besedne vrste, jim zna poiskatí vlogo v stavku, zna razložiti pomenske In oblikovne lastnosti besednih vrst, zna določiti temeljne oblikoslovne lastnosti na konkretnih primerih.
4.	Frazemi, vede, ki preučujejo besede, jezikovni priročniki	Poišče stalne besedne zveze, pojasni in ovrednoti njihovo rabo ter jih zamenja s prostimi besednimi zvezami, določi pomen stalne besedne zveze in ga ponazori v smiselnem sobesedilu. Znajde se v slovarskem sestavku SSKJ2 In v etimološkem slovarju.

5.	Obravnava besedilnih vrst	Tvori uradno potrdilo, pooblastilo, izjavo, javno obvestilo, upošteva faze sporočanja, merila besedilnosti, načela uspešnega sporočanja ter notranjo in zunanjo členjenost, opremi besedilo z naslovjem, tvori ustrezno, razumljivo in jezikovno pravilno besedilo.

3. LETNIK
KNJIŽEVNOST

	Učni sklop	Minimalni standardi
1	Evropska nova romantika	Pozna besedila, avtorje, obdobja in poetiko znotraj predpisane tematike; na podlagi predpisanega sklopa literarnih besedil je zmožen predstavljati, povzemati, razčlenjevati, primerjati ,razvrščati, pojasnjevati, povezovati In posploševati spoznanja o književnih pojavih; skuša samostojno vrednotiti prebrana besedila in utemeljevati trditve; zna uporabljati ustrezno strokovno izrazje.
2.	Slovenska moderna	
3.	Evropska književnost do 2.svetovne vojne	
4.	Slovenska književnost pred 2. svetovno vojno in med njo	
5.	Svetovna književnost po 2. svetovni vojni	

JEZIK

	Učni sklop	Minimalni standardi
1.	Sestava besedil	Določi, kako so povedi povezane med seboj in kako je ta povezanost izražena, pretvori premi govor v odvisnega (in obrnjeno), določi število povedi v besedilu.

2	Skladanje besedil	Povedi določi vplivanjsko, predstavitveno in razodevalno vlogo, določi stavčno sestavo povedi ter tvori enostavčno in večstavčne povedi raznih vrst (z upoštevanjem pravopisa), poišče poved z določenim odvisnikom ter odvisnik pretvori v polstavek ali v samostalniško zvezo (in obrnjeno), poišče enodelne oz. dvodelne stavke ter pastavke in polstavke. Poišče slogovno zaznamovane skladenjske figure v besedilu ter slogovno zaznamovani stavčni in besedni red, določi člensko sestavo stavka, določi pomenska in slovnična razmerja med stavčnimi členi, določi jedro in določilo besedne zveze. Poišče samostalniško besedno zvezo z desnim prilastkom ter slednjega pretvori v levega, poišče priredno zloženi stavčni člen ter ga pretvori v podredno zloženega (in obrnjeno), določi poimenovalne in skladenjske lastnosti besede. Ovrednoti ustreznost in razumljivost besedila ter njegovo slovnično in izgovorno oz. pisno pravilnost; odpravi pomanjkljivosti in napake.
3.	Obravnava besedilnih vrst	Tvori uradno prošnjo, prijavo, pritožbo, življenjepis in oceno, upošteva faze sporočanja, merila besedilnosti, načela uspešnega sporočanja ter notranjo in zunanjo členjenost, opremi besedilo z naslovjem. Tvori ustrezno, razumljivo In jezikovno pravilno besedilo.
4.	Slovenščina zunaj meja Republike Slovenije	Predstavi jezikovno problematiko Slovencev v zamejstvu in v izseljenstvu, razloži jezikovno asimilacijo In navede vzroke zanjo, predstavi institucionalne oblike skrbi za jezik.

4. LETNIK
KNJIŽEVNOST

	Učni skop	Minimalni standardi
1.	Pregledna ponovitev in preverjanje znanja - Svetovna književnost v 20. stoletju	Pozna besedila, avtorje, obdobja In poetiko znotraj predpisane tematike; na podlagi predpisanega sklopa literarnih besedil je zmožen predstavljati, povzemati, razčlenjevati, primerjati, razvrščati, pojasnjevati, povezovati in posploševati spoznanja o književnih pojavih; skuša samostojno vrednotiti prebrana besedila In utemeljevati trditve; zna uporabljati ustrezno strokovno izrazje.
2.	Slovenska književnost pred drugo svetovno vojno in med njo	
3.	Sodobna slovenska poezija	
4.	Sodobno slovensko pripovedništvo	
5.	Sodobna slovenska dramatika	
6.	Maturitetni sklop	Dijaki znajo glede na razpisano temo in ob poznavanju maturitetnih esejskih besedil tvoriti interpretativni in razpravljalni esej skladno z danimi navodili.

JEZIK

	Učni sklop	Minimalni standardi
1.	Pregledna ponovitev snovi 1., 2. in 3.letnika	V 4. letniku se pričakuje od dijaka, da obvlada slovnico vseh štirih let, zato se upoštevajo tudi minimalni standardi za jezik za 1., 2. In 3.letnlk.
2.	Obravnava besedilnih vrst	Zna navesti vrsto, temo besedila, tvorca in naslovnika, njuno družbeno vlogo in družbeno razmerje; zna povzeti bistvene podatke; zna tvoriti podobna besedila.
3.	Povzetek o vrstah besedil	V besedilih prepozna in zna utemeljiti način razvijanja teme, praktičen namen, posebno oblikovanost, razodevanje sporočevalca, družbeno vlogo sporočevalca, menjavo dveh sporočevalcev, vrsto naslovnika, družbeno razmerje med naslovnikom in sporočevalcem, prenosnik.
4.	Jezik v prostoru in času	Predstavi Brižinske spomenike in druge pomembnejše rokopise; pojasni nastanek slovenskega knjižnega jezika; predstavi razvoj slovenske pisave; predstavi pomen prve slovenske knjige, prve slovenske slovnice, prvega slovenskega slovarja in prvega prevoda Biblije; predstavi problematiko pokrajinskosti in osrednjosti v razvoju knjižnega jezika v drugi polovicl 18. stoletja; predstavi Pohlinov, Vodnikov, Japljev In Gutsmanov prispevek; predstavi Kopitarjeva In Čopova jezikovna načela ter jih ovrednoti; predstavi oblikovanje pisne knjižne norme v 19. stoletju; predstavi razvoj knjižnega jezika, posebej govornega, v 20.stoletju; našteje temeljne jezikovne priročnike.
5.	Priprava na maturo-razčlemba neumetnostnih besedil	Dijaki znajo uporabiti v štirih letih pridobljeno znanje ob konkretnem neumetnostnem besedilu.

MINIMALNI STANDARD - SPIS ALI ESEJ

Esejska naloga ali spis: v vsakem letniku se pričakuje napredek pri šolskih nalogah v skladu z višjimi pričakovanji in osvajanjem novih pojmov, višjimi taksonomskimi stopnjami in napredno sposobnostjo literarnega in kritičnega razmišljanja.

Minimalni standard ni dosežen, če esej ali spis vsebuje več naslednjih nedoslednosti:

- Nestrukturiranost: Esej nima jasnega uvoda, jedra In zaključka. Odstavki niso ustrezno razdeljeni.
- Nejasna teza: Osrednja misel ali teza eseja ni jasno izražena ali pa je ni mogoče razbrati.
- Pomanjkanje argumentov: Trditve niso podprte z ustreznimi dokazi ali primeri. Slaba koherenca: Misli in ideje niso logično povezane, kar otežuje sledenje argumentom.
- Jezikovne napake: Pogoste slovnične, pravopisne in slogovne napake, ki otežujejo razumevanje besedila.
- Ponavljanje: Besedilo vsebuje nepotrebna ponavljanja, ki ne dodajajo vrednosti vsebini.
- Odstopanje od teme: Esej ne odgovarja na zastavljeno nalogo ali temo, ki jo je treba obravnavati. Slabo poznavanje vsebine, neresnični podatki.

- Neupoštevanje navodil.
- Povsem neizvirno, naučeno pisanje.

2. Pogoji za pozitivno oceno ob koncu prvega ocenjevalnega obdobja

Dijak mora v ocenjevalnem obdobju praviloma pisati vse napovedane pisne naloge in opraviti vse obveznosti, ki so bile vnaprej določene (npr. ustno spraševanje, govorni nastop, seminarska naloga). Učitelj lahko presodi, da je ocenjevalno obdobje pozitivno, kljub temu da dijak nima opravljenih vseh obveznosti. Pogoj za pozitivno oceno je več pozitivnih ocen kot negativnih.

3. Pogoji za pozitivno oceno ob koncu pouka

Dijak mora vsaj en esej pisati pozitivno, prav tako vsaj eno kontrolno nalogo. Negativno oceno lahko popravlja le na enak način, kot jo je pridobil, torej negativno pisno oceno s pisno nalogo.
Ocene pisnih nalog imajo večjo težo kot ustne ali ocene iz delnih ocen, razen če se učitelj z dijaki dogovori drugače (npr. da so ocene enakovredne).

4. Načini pridobivanja ocen

Dijaki v šolskem letu pišejo:

- najmanj dve pisni šolski nalogi (šolski spis ali esej),
- najmanj eno kontrolno nalogo iz obravnavane snovi,
- najmanj enkrat letno so ustno ocenjeni,
- v 4. letniku predmaturitetni esej lahko nadomesti 2. šolski esej.

Poleg tega se lahko ocenjujejo referati, seminarske naloge, domače naloge in drugi pisni izdelki ter govorni nastopi, predstavitve in druge oblike ustnega sporočanja.
Dijaki lahko pridobijo tudi delne ocene iz sprotnega preverjanja znanja tekoče snovi (kratko ustno preverjanje sprotne snovi, kratko pisno preverjanje sprotne snovi, domače naloge); povprečje treh delnih ocen tvori oceno, ki se lahko zapiše v redovalnico.

5. Kriteriji ocenjevanja

5.1 Kriteriji za ocenjevanje šolskih spisov

ODLIČNO (5)
Obravnavanje predpisane snovi je zanimivo, prepričljivo, včasih tudi izvirno. Dijak pristopa k njej z več različnih gledišč (svojih ali znanstvenih) z argumenti. Na koncu zmore izpeljati ustrezne zaključke. Obvlada primerjavo z analizo, sintetiziranje in vrednotenje. Besedilo je koherentno, besedišče je bogato, napak skoraj ni.

PRAV DOBRO (4)
Dijak snov pozna in razume. K predpisani temi pristopa problemsko. Pri primerjavi se opira na študijsko gradivo in zmore priti do samostojnih sklepov (sinteze). Svoje trditve logično izpeljuje. Zmožen je zavzeti utemeljeno osebno stališče do obravnavane problematike. Besedilo je koherentno, kompozicijsko ustrezno členjeno. Pisno izražanje je tekoče, jasno, logično in jedrnato. Besedilo vsebuje nekaj lažjih jezikovnih napak.

DOBRO (3)
Vsebina je povezana s predpisano temo. Dijak snov pozna in jo razume. Obravnavanje teme je večinoma neproblemsko, prevladuje reprodukcija naučenega gradiva, obnova, so pa tudi poskusi primerjave in analize. Besedilo je koherentno in ustrezno členjeno. V besedilu so slovnične in pravopisne napake, vendar težjih napak ni oz. se ne ponavljajo.

ZADOSTNO (2)

Poznavanje snovi je skromno, gre za obnavljanje vsebine književnih besedil in reprodukcijo gradiva, ki ga večinoma predstavljajo le zapiski učiteljeve razlage. Veliko je nebistvenih podatkov. Morebitna primerjava je poenostavljena in površna, pogoste so ponovitve že povedanega. Besedišče je skromno, precej je jezikovnih napak, precej je slovničnih in pravopisnih napak.

NEZADOSTNO (1)
Ni povezanosti med besedilom in temo.
Vsebina je sicer povezana s temo, vendar obravnava naslovno temo zelo enostavno (poenostavljeno), poznavanje snovi je površno. Veliko je nebistvenih podatkov (ki se ne zahtevajo), ni pa relevantnih. Besedilo ni niti vsebinsko niti zunanje ustrezno členjeno. Veliko je pravopisnih in slovničnih napak.

5.2 Kriteriji za ocenjevanje govornega nastopa

ODLIČNO (5)
Dijak dobro pozna obravnavano temo, ki ima podlago v strokovnih virih. Vsebino predstavi jasno, razumljivo, nazorno, zanimivo, izvirno in živo. Pozna pravila besedilne vrste in izbere ustrezno ubeseditveno stališče. Besedilo ustrezno člení na uvod, jedro in zaključek. Pripravi tudi dodatno gradivo (delovni list, miselni vzorec, prosojnice, plakat, avdio-vizualno gradivo …). Vseskozi vzdržuje in preverja naslovnikovo pozornost in ohranja očesni stik. Govori prosto in uporablja knjižni zborni jezik. Govorjenje je razločno in naravno, hitrost, glasnost in intonacija govora so ustrezne. Na koncu pusti čas za naslovnikova vprašanja in morebitno debato. Upošteva odmerjeni čas.
PRAV DOBRO (4)
Dijak dobro pozna obravnavano temo, ki ima podlago v poljudnih virih. Vsebino predstavi jasno, razumljivo, nazorno, zanimivo in živo. Pozna pravila besedilne vrste in izbere ustrezno ubeseditveno stališče. Besedilo ustrezno člení na uvod, jedro in zaključek. Pripravi tudi dodatno gradivo (delovni list, prosojnice, plakat, miselni vzorec …). Vzdržuje in preverja naslovnikovo pozornost in ohranja očesni stik. Govori prosto in uporablja knjižni zborni jezik, vendar se že kažejo delna odstopanja od pravorečne norme. Govorjenje je razločno in naravno, hitrost, glasnost in intonacija govora so večinoma ustrezne. Na koncu pusti čas za naslovnikova vprašanja. Upošteva odmerjeni čas.
DOBRO (3)
Vsebina je dobro povezana z obravnavano temo, vendar nima dovolj podlage v strokovnih, poljudnih ali drugih virih. Dijak vsebino predstavi manj jasno in razumljivo. Dokaj dobro pozna pravila besedilne vrste in večinoma uporablja ustrezno ubeseditveno stališče. Besedilo člení na uvod, jedro in zaključek. Pripravi tudi dodatno gradivo, vendar vsebinsko in jezikovno ni najustreznejše. Stik z naslovnikom je slabši in tudi sicer je nebesedna komunikacija manj ustrezna. Pri govoru si pomaga z zapiski. Uporablja prvine pogovornega jezika. Na naslovnikova vprašanja odgovarja poenostavljeno. Ne upošteva odmerjenega časa.
ZADOSTNO (2)
Vsebina je skromna in le deloma povezana s temo. Dijak jo predstavi nejasno in manj razumljivo. Slabo pozna pravila besedilne vrste in ne uporablja ustreznega ubeseditvenega stališča. Besedilo ni ustrezno členjeno. Dodatno gradivo je skromno ali ga sploh ni. Dijak ne vzdržuje naslovnikove pozornosti in ne ohranja očesnega stika. Tudi sicer je nejezikovna komunikacija neustrezna. Besedilo predvsem bere, prostega govora skorajda ni. Uporablja prvine pokrajinsko pogovornega jezika ali narečja. Ne upošteva odmerjenega časa.
NEZADOSTNO (1)
Dijak zavrne govorni nastop.
Vsebina ni povezana s temo, dijak pa jo predstavi nejasno, nerazumljivo in nezanimivo. Ne pozna pravil besedilne vrste in besedila ne člení na ustrezne dele. Dodatnega gradiva nima. Dijak ne vzdržuje naslovnikove pozornosti in ne ohranja očesnega stika. Nejezikovna komunikacija je neustrezna. Besedilo bere in ne izbere ustrezne hitrosti, glasnosti in intonacije. Ne upošteva pravorečnih norm in odmerjenega časa.

5.3 Kriteriji oz. potrebno število točk za oceno pri kontrolnih nalogah in analizi neumetnostnega besedila

50 %–62 % zadostno (2)
63 %– 77 % dobro (3)
78 %– 89 % prav dobro (4)
90 %–100 % odlično (5)
Pri nalogah esejskega tipa se lahko točke odbijajo zaradi jezikovnih napak.

5.4 Kriteriji pri ustnem ocenjevanju

S spraševanjem se preverja in ocenjuje doseganje ciljev, kot so pri obravnavanih vsebinah določeni z veljavnim učnim načrtom.
Dijak mora imeti vsaj eno ustno oceno v šol. letu. Spraševanje je napovedano poimensko, dijaki so seznanjeni z vsebino in cilji, ki jih bo učitelj ocenjeval pri ustnem spraševanju.
Dijak pri spraševanju praviloma dobi 3 vprašanja, in sicer iz snovi, ki je še ni bil vprašan.
Vprašanja zajemajo interpretacijo umetnostnega besedila, literarno zgodovino, literarno teorijo in/ali poznavanje jezika.
NEZADOSTNO (1)
Dijaki zavrne odgovarjanje in ocenjevanje. Na vsa vprašanja odgovori napačno. Poskus obnove oz. razlage besedila je nerazumljiv, umestitev napačna. Besedilo obnovi z učiteljevo pomočjo, ostali odgovori pa so napačni. Kljub opozorilom in podvprašanjem se ne osredotoči na pričakovano vsebino.
ZADOSTNO (2)
Samostojno obnovi besedilo, poskus razlage in umestitev z učiteljevo pomočjo. Pri odgovorih dijak pokaže delno razumevanje vsebine, zna toliko, da deloma izkoristi učiteljevo pomoč. Odgovori so deloma ustrezni. Govori v pretrganih, nedokončanih povedih, v odgovorih je veliko slovničnih napak.
DOBRO (3)
Dijak samostojno obnovi besedilo, razloži ga z učiteljevo pomočjo. Odgovarja v okviru pričakovane vsebine, navaja primere iz učbenika in učiteljeve razlage, vendar se na podvprašanja ne odziva ustrezno. Odgovori vsebujejo mašila in slovnične napake.
PRAV DOBRO (4)
Dijak obnovi, umesti besedilo, ga samostojno razloži in se do njega skuša opredeliti. Odgovori na vprašanja so pravilni, zajemajo bistvo, izražanje je pravilno, za oblikovanje odgovorov potrebuje podvprašanja oz. nekaj učiteljeve pomoči.
ODLIČNO (5)
Dijak samostojno in jasno obnovi besedilo, ugotovi in medsebojno povezuje slogovne posebnosti ter se do besedila opredeljuje. Odgovore oblikuje samostojno, navaja svoje primere oz. dokaze, izraža se gladko oz. slovnično pravilno. Morebitne napake nastanejo le zato, ker išče izvirne rešitve, ki presegajo ustaljene zahteve.

6. Preverjanje znanja

Znanje preverjamo sproti, vsako šolsko uro (kratka ustna preverjanja, kratka pisna preverjanja, pregledovanje domačih nalog, preverjanje priprave na pouk). Učitelj spremlja delo in napredovanje dijakov in jih s tem sproti seznanja. Pred pisnim ocenjevanjem preverjamo znanje vse snovi, ki se bo ocenjevala.

7. Odstopanja

Zaradi individualnih posebnosti dijaka oz. drugih opravičljivih razlogov je možno odstopanje od navedenih pravil.

8. Opravljanje popravnega izpita

Popravni izpit opravlja dijak, ki ima ob zaključku pouka zaključeno negativno oceno. Izpit praviloma obsega vso snov določenega letnika.

8.1 Način opravljanja

Izpit je dvodelen: pisni (2 šolski uri) in ustni. Dijak piše esej ali test iz književnega in/ali jezikovnega znanja. Ustni del obsega 3 vprašanja. Kandidat ima pravico do 15-minutne priprave, odgovarja pa največ 20 minut.

8.2 Ocenjevanje

Pisni del ima večjo težo od ustnega. Pisni del izpita se ocenjuje po kriterijih za ocenjevanje eseja oz. testa.

9. Opravljanje predmetnega izpita

Predmetni izpit opravlja dijak, ki hitreje napreduje ali izboljšuje zaključeno oceno. Izpit praviloma obsega vso snov določenega letnika.

9.1 Način opravljanja

Enak kot pri popravnem izpitu.

9.2 Ocenjevanje

Enako kot pri popravnem izpitu.

10. Opravljanje dopolnilnega izpita

Dopolnilni izpit opravlja dijak, ki do zaključka pouka pri predmetu ni bil ocenjen.

10.1 Način opravljanja

Izpit obsega snov pisnih ali ustnih ocenjevanj, pri katerih dijak ni pridobil ocene ali ta ni bila pozitivna.

10.2 Ocenjevanje

Enako kot pri popravnem in predmetnem izpitu.

11. Načrt ocenjevanja znanja

ŠOLSKO LETO 2026/27:

Program: (klasična gim., gimnazija, gimnazija v ŠO)	**Predmet:**	**Letnik:**	**Število ocenjevanj:** (v 1. oc. obd., v 2. oc. obd.)	**Vsebine ocenjevanja:**	**Način ocenjevanja:** (pisno, govorni nastop, izdelek, nastop, …)	**Okvirni čas ocenjevanja:** (mrežni plan)	**Učitelji:**
Gim, ŠO, klasična gimnazija	slo	1.	5-6	Zgodbe Svetega pisma/Antigona/po izbiri slovnica in/ali književnost (slovenski jezik, položaj jezika, jezikovne ravnine; literarna teorija, orient ...) Hamlet/Romeo in Julija slovnica (glasoslovje, besedilne vrste ...) govorni nastop književnost (od antike do razsvetljenstva)	pisno (spis) pisno (test) pisno (spis) pisno (test) govorni nastop ustno	glede na predelano snov 2.–6. 11./14.–18. 12. glede na predelano snov 15.–19. 3./12.–16. 4./24.–28. 5. glede na predelano snov celo leto po razporedu	R. Čampelj Jurečič N. Petakovič T. Furlan Turk R. Nose S. Cimperman

Program: (klasična gim., gimnazija, gimnazija v ŠO)	**Predmet:**	**Letnik:**	**Število ocenjevanj:** (v 1. oc. obd., v 2. oc. obd.)	**Vsebine ocenjevanja:**	**Način ocenjevanja:** (pisno, govorni nastop, izdelek, nastop, …)	**Okvirni čas ocenjevanja:** (mrežni plan)	**Učitelji:**
Gim, ŠO, klasična gimnazija	slo	2.	5-6	Matiček se ženi/Krst pri Savici/evropska romantika slovnica in/ali književnost (besedoslovje/oblikoslovje, romantika) evropski realizem/slovenski realizem slovnica in/ali književnost (oblikoslovje/besedilne vrste, pravopis, realizem) književnost (romantika, realizem)	pisno (spis) pisno (test) pisno (spis) pisno (test) ustno	glede na predelano snov 12.–16. 10./2.-6. 11./14.–18. 12. marec/april 15.–19. 3./12.–16. 4. 24.–28. 5. celo leto	P. Nedelko N. Petakovič T. Furlan Turk R. Nose R. Čampelj Jurečič S. Krvavica T. Koncilija
Gim, ŠO, klasična gimnazija	slo	3.	5-6	Saloma/slov. realizem Skladnja (stavčni členi ...) Hlapci/ Za narodov blagor/ Dogodek v mestu Gogi/ostala DB	pisno (spis) pisno (test) pisno (spis)	oktober/november 19.–23. 10./9.–13. 11. 14.–18. 12. april/maj	T. Koncilija T. Furlan Turk S. Cimperman S. Krvavica R. Špelić R. Čampelj Jurečič

Program: (klasična gim., gimnazija, gimnazija v ŠO)	**Predmet:**	**Letnik:**	**Število ocenjevanj:** (v 1. oc. obd., v 2. oc. obd.)	**Vsebine ocenjevanja:**	**Način ocenjevanja:** (pisno, govorni nastop, izdelek, nastop, …)	**Okvirni čas ocenjevanja:** (mrežni plan)	**Učitelji:**
				skladnja (priredja, podredja, nadpovedna skladnja, ločila, besedilne vrste ...) književnost (1. polovica 20. st.)	pisno (test) ustno	5.–9. 4./17.–21. 5. celo leto	Petra Nedelko
Gim, ŠO, klasična gimnazija	slo	4.	5-6	Sartre/Tantadruj/maturitetni sklop besedotvorje, jezikovna politika maturitetni sklop pregled jezika književnost 2. polovice 20. st.	pisno (esej) pisno (test) pisno (predmaturitetni esej) pisno (razčlemba neumetnostnega besedila) ustno	oktober/november 5.–9. 10./9.–13. 11. 2. 3. 2027 15.–19. 3./12.–16. 4. celo leto	N. Petakovič T. Furlan Turk S. Cimperman P. Nedelko S. Krvavica T. Koncilija